

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2ObdoV/12/2017
Identifikačné číslo spisu: 1013895293
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1013895293.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: NO.1118 LIMITED, so sídlom 6-7 Pollen Street, London W1S 1NJ, Veľká Británia, reg. 6393483, zast. advokátom: JUDr. Felix Neupauer, Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, proti žalovanému: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., so sídlom Panónska cesta 2, 851 04 Bratislava, IČO: 35 937 874, zast. advokátom: Mgr. Tomáš Kurinec, Štúrova 13, 811 02 Bratislava, o náhradu ujmy v sume 1 112,02 eur, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 13Cb/2/2013, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21. apríla 2016, č. k. 5Obo/1/2016-296, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a .
- II. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „odvolací súd“) potvrdil uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. decembra 2015, č. k. 13Cb/2/2013-286, ktorým Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „súd prvej inštancie“) zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania.
2. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa žalobou došlou krajskému súdu dňa 9. augusta 2013 domáhal zaplata náhrady ujmy v sume 1 112,02 eur. Na pojednávaní dňa 8. decembra 2015 predložil žalobca krajskému súdu písomný návrh na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 4Cb/2/2014. Návrh žalobca odôvodnil tým, že v obdobnej veci bolo rozhodnuté rozsudkom dňa 5. novembra 2015, ktorý v tom čase nenadobudol právoplatnosť. V uvedenom konaní mal súd posudzovať aj otázku aktívnej legitímácie žalobcu v konaní pred Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorej vyriešenie bolo podľa žalobcu zásadné aj v prejednávanej veci.
3. Súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní, na ktoré poukázal žalobca, bola riešená otázka, ktorá môže mať význam pre predmetné konanie, ale otázku aktívnej legitímácie žalobcu v konaní pred Úradom

pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou je oprávnený posúdiť aj konajúci súd, a preto návrh žalobcu na prerušenie konania v súlade s ust. § 109 ods. 2 písm. c/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) zamietol.

4. Proti rozhodnutiu krajského súdu podal žalobca odvolanie, v ktorom namietal nesprávne použitie ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. a nedostatočné zistenie skutkového stavu. Dôvod na prerušenie konania spočívajúci v prebiehajúcom súdnom konaní, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, bol podľa žalobcu splnený a aj s poukazom na hospodárnosť konania a jednotnosť právneho posudzovania skutkovo a právne identických právnych vecí navrhoval, aby odvolaním napadnuté rozhodnutie odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací uznesením zo dňa 21. apríla 2016, č. k. 5Obo/1/2016-296, odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu potvrdil.

6. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd zdôraznil fakultatívnosť prerušenia konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. a možnosť využitia vlastnej úvahy súdu, či je v danej veci vhodnejšie vyčkat' na rozhodnutie iného orgánu, aj keď konajúci súd je oprávnený vyriešiť otázku významnú pre rozhodnutie súdu ako otázku predbežnú aj sám.

7. Prerušenie konania môže spôsobiť porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 142/2004 treba v prípade konaní prerušených z fakultatívnych dôvodov (§ 109 ods. 2 O. s. p.) skúmať, či nečinnosť všeobecného súdu je dôvodná, a teda, či nebolo povinnosťou všeobecného súdu pokračovať v konaní.

8. S prihliadnutím na uvedený nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 142/2004, keďže žalobcom navrhované prerušenie konania by mohlo byť spôsobilé privodiť zbytočné prieťahy v súdnom konaní, s ohľadom na skutočnosť, že konajúci súd je oprávnený vyriešiť túto otázku sám ako otázku predbežnú, odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne v zmysle ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

9. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorého prípustnosť a dôvodnosť odôvodnil ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., a teda účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolaciemu navrhuje, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

10. Dovolateľ považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za nedostatočne, nesprávne a stroho formalisticky odôvodnené, nespĺňajúce zákonné predpoklady odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. S odkazom na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06 vyjadril žalobca názor o arbitrárnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

11. Žalobca v dovolaní uviedol, že medzi procesné záruky spravodlivého súdneho konania patrí aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. S poukázaním na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Van de Hurk v. Holandsko, Ruiz Torija v. Španielsko, Hiro Balany v. Španielsko a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 56/01, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 115/03 zdôraznil povinnosť súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutia, pričom odôvodnenie by malo obsahovať jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

12. S prihliadnutím na Stanovisko č. 2 občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 3. decembra 2015 (R 2/2016) dovolateľ uviedol, že z uznesenia krajského súdu ako súdu prvej inštancie, ktorého uznesením bol návrh na prerušenie konania zamietnutý, ako aj z uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie, sa žalobca nedozvedel, z akého dôvodu bol jeho návrh na prerušenie konania zamietnutý.

13. Na záver dovolateľ opätovne zdôraznil podstatu inštitútu prerušenia konania, spočívajúcu v hospodárnosti konania a jednotnosti právneho posudzovania skutkovo a právne identických právnych vecí a otázok a zároveň vyjadril názor, že nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 142/04, na ktorý poukazoval odvolací súd vo svojom rozhodnutí, je potrebné vykladať v okolnostiach Ústavným súdom Slovenskej republiky prejednávaného prípadu. Podľa názoru žalobcu označený nález Ústavného súdu Slovenskej republiky nespojil fakultatívne prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. s automatickými priet'ahmi v súdnom konaní.

14. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštalcie, ako aj odvolacieho súdu spĺňa zákonné požiadavky. Zároveň označil rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, v ktorých bolo konštatované, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. S poukazom na konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. III. ÚS 199/09 uviedol, že odôvodnenie obsahujúce základné prednesy a návrhy účastníkov konania, výpočet vyhodnotených dôkazov a skutočností, ktoré súd považoval za preukázané, ako aj zrozumiteľný výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení, spĺňa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia stanovené § 157 Občianskeho súdneho poriadku. Za nedostatok dovolania žalobcu označil skutočnosť, že ak by aj dovolaním napadnuté rozhodnutie trpelo nedostatkom riadneho odôvodnenia, nedostatočne zisteným skutkovým stavom alebo nesprávnym právnym posúdením, existencia takejto vady by nezakladala prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Žalovaný ďalej tvrdiac, že výsledok prebiehajúceho súdneho konania na Krajskom súde v Bratislave vedenom pod sp. zn. 4Cb/2/2014 nemôže mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní, vzhľadom na to, že konajúci súd týmto rozhodnutím nie je a nemôže byť viazaný, navrhuje, aby odvolací súd dovolanie žalobcu odmietol.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

16. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd postupoval v zmysle § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá C. s. p. (podľa ktorých, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O. s. p.

17. Na odôvodnenie svojho záveru dovolací súd podľa § 451 ods. 3 veta prvá C. s. p. stručne uvádza, že rozhodnutia odvolacieho súdu vydané v procesnej forme uznesenia, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Ustanovenia odsekov 1 a 2 §-u 239 O. s. p. však neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O. s. p.). V predmetnej veci je dovolaním žalobcu napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštalcie o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Ide o rozhodnutie, proti ktorému dovolanie v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

18. Dovolanie by v predmetnom prípade bolo prípustné, iba ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O. s. p. Žalobca procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/

a g/ O. s. p. nenamietol a keďže vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo, zameral sa dovolací súd na vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., označenú v dovolaní žalobcom, spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom, pod ktorým je vo všeobecnosti potrebné rozumieť taký procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania.

19. Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že pôvodný žalobca spoločnosť ZH Kredit, s. r. o., sa žalobou doručenou na Krajský súd v Bratislave dňa 9. augusta 2013, domáha voči žalovanému náhrady ujmy vo výške 1 112,02 eur, ktorá žalobcovi mala vzniknúť nariadením predbežného opatrenia. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 28. januára 2014, č. k. 13Cb/2/2013-165 žalobu zamietol a žalobcu zaviazal na náhradu trov konania žalovanému. Na odvolanie žalobcu, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, uznesením zo dňa 27. mája 2015, č. k. 3Obo/21/2014, v treťom výroku napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Krajskému súdu v Bratislave bol dňa 6. novembra 2015 doručený návrh žalobcu na zmenu účastníka konania. Uznesením zo dňa 11. novembra 2015, č. k. 13Cb/2/2013, Krajský súd v Bratislave pripustil vstup spoločnosti NO.1118 LIMITED do konania namiesto žalobcu. Žalobca následne podal návrh na prerušenie konania, ktorý súd prvej inštancie zamietol. Na odvolanie žalobcu odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

20. Odvolací súd, stotožňujúc sa so správnosťou prvostupňového rozhodnutia o tom, že nie je daný dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., zdôraznil vo svojom rozhodnutí najmä fakultatívnosť tohto procesného inštitútu a možnosť vzniku zbytočných prietahov v súdnom konaní v prípade vyhovenia žalobcovmu návrhu na prerušenie konania.

21. S ohľadom na dovolateľom namietané nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že z hľadiska obsahového tým dovolateľ zároveň namieta porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je tiež právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Váda nedostatku dôvodov rozhodnutia ale sama osebe nemusí disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu označených práv (viď bližšie III. ÚS 228/06, I. ÚS 53/10, III. ÚS 99/08). Ústavný súd Slovenskej republiky ďalej vo svojej judikatúre (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/2004) vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.) je právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam.

22. Náležitosti odôvodnenia rozhodnutia sú uvedené v § 157 ods. 2 O. s. p., pričom súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné, ak náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O. s. p. neobsahuje.

23. Z odôvodnenia rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej (III. ÚS 36/2010). Nevyžaduje sa, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre

rozhodnutie bezvýznamný. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva Ruiz Torria C. Španielsko z 9. decembra 1994, Hiro Balany c. Španielsko z 9. decembra 1994).

24. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015 (publikované v Zbierke Stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

25. Po preskúmaní uznesenia súdu prvej inštancie, ako aj dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, dovolací súd ďalej konštatuje, že tieto zodpovedajú zákonnej požiadavke riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, rešpektujúc ust. § 157 ods. 2 O. s. p. čím spĺňajú kritériá preskúmateľnosti súdneho rozhodnutia. Z rozhodnutia odvolacieho súdu jasne vyplýva, z akých dôvodov bolo rozhodnuté tak, ako je v ňom uvedené, spolu s označením zákonných ustanovení a ozrejením postupu, aký konajúci súd zvolil pri ich aplikácii, najmä zdôrazňujúc fakultatívnosť inštitútu prerušenia konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. a možnosť využitia vlastnej úvahy súdu pri rozhodovaní o prerušení konania za súčasného zdôvodnenia svojho rozhodnutia najmä hospodárnosťou konania, možnosťou vlastného posúdenia predmetnej otázky, ako aj rizikom spôsobenia zbytočných prietahov v súdnom konaní. Rozhodnutie odvolacieho súdu preto nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

26. So zreteľom na vyššie uvedené, keďže v danom prípade dovolanie žalobcu proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O. s. p. prípustné a vada uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ani žiadna iná procesná vada, na ktorú je dovolací súd v zmysle ust. § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. povinný prihliadať, zistená nebola, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol.

27. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 5 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.